

Stjórnunar- og verndaráætlun fyrir friðlandið Vatnsfjörð

VERK- OG TÍMAÁÆTLUN

September 2017

FORSENDUR

FORSENDUR

Samkvæmt 81. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd er eitt af hlutverkum Umhverfisstofnunar að hafa umsjón með gerð stjórnunar- og verndaráætlana fyrir friðlýst svæði.

Forgangsröðun stjórnunar- og verndaráætlana er uppfærð reglulega og má sjá hana á vefsíðu Umhverfisstofnunar, www.umhverfisstofnun.is, undir „Forgangsröðun áætlana“. Friðlandið Vatnsfjörður er þar ofarlega í forgangi.

Vatnsfjörður er friðlýstur sem friðland samkvæmt auglýsingu í Stjórnartíðindum B. Nr. 96/195. Markmiðið með friðlýsingunni er að vernda náttúru Vatnsfjarðar á þann hátt að fólki gefist kostur á að njóta hennar.

Svæðið er 190km² að stærð og mörk þess eru skilgreind í ofangreindri auglýsingu.

Tækifæri svæðisins eru m.a. fólgin í:

- að tengja saman verndun náttúrunnar og nýtingu til útivistar
- sjálfbærum nytjum
- að vernda og viðhalda náttúrulegu ástandi
- fræðslu og upplýsingagjöf til almennings

Í samstarfshópi um svæðið sitja:

- Bjarni Össurarson, fulltrúi landeiganda Fossá
- Bríet Böðvarsdóttir, ábúandi á Seftjörn
- Edda Kristín Eiríksdóttir, fulltrúi Umhverfisstofnunar
- Friðbjörg Mattíasdóttir, fulltrúi Vesturbyggðar
- Jóhann Pétur Ágústsson, ábúandi á Brjánslæk
- Linda Guðmundsdóttir, fulltrúi Umhverfisstofnunar

ALMENNT UM VERKEFNIÐ

Stjórnunar- og verndaráætluninni er ætlað að fjalla um markmið verndunar svæðisins og hvernig stefnt skuli að því að viðhalda verndargildi þess.

Umhverfisstofnun hefur unnið stefnumótun um gerð stjórnunar- og verndaráætlana fyrir friðlýst svæði og verður hún höfð til hliðsjónar við gerð stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir friðlandið Vatnsfjörð. Gert er ráð fyrir að gildistími hennar verði 10 ár og að með fylgi aðgerðaáætlun til 5 ára. Að 5 árum liðnum verður aðgerðaáætlunin endurnýjuð og uppfærð. Umhverfisstofnun, sveitarfélagi og landeigendum verður þó heimilt að taka ákvörðun um endurskoðun áætlunarinnar, verði þess þörf, áður en gildistíminn er liðinn. Stefnt er að því að gerð stjórnunar- og verndaráætlunar verði lokið í ágúst 2018.

Í stefnumótuninni er lögð áhersla á samráð og samstarf, að stjórnunar- og verndaráætlanir séu einfaldar og upplýsingar settar fram á auðskiljanlegan máta. Stjórnunar- og verndaráætlunin sjálf verður því ekki umfangsmikil og megin áhersla verður lögð á gildi svæðisins, markmið verndunar, aðgerðir og verndarráðstafanir en nánari upplýsingar um svæðið verða aðgengilegar á heimasíðu Umhverfisstofnunar, www.umhverfisstofnun.is.

Stjórnunar- og verndaráætlun er alla jafna skipt í eftirfarandi kafla en er staðfærð og aðlöguð því svæði sem áætlun er unnin fyrir.

AÐGERÐAÁÆTLUN 20XX – 20XX

1. INNGANGUR

- 1.1. Leiðarljós
- 1.2. Eignarhald og umsjón
- 1.3. Lagalegur og stjórnsýslulegur rammi
- 1.4. Verndargildi og verndarflokkur

2. LÝSING Á SVÆÐINU

- 2.1. Mörk svæðanna
 - 2.1.1. Tengsl við grannsvæði
- 2.2. Náttúruminjar
 - 2.2.1. Jarðminjar
 - 2.2.2. Gróður
 - 2.2.3. Dýralíf
- 2.3. Menningarminjar
- 2.4. Landnotkun
 - 2.4.1. Æðarvarp
 - 2.4.2. Skógrækt
 - 2.4.3. Veiðar
 - 2.4.4. Kvikmyndataka og ljósmyndun
 - 2.4.5. Ferðaþjónusta og útivist
- 2.5. Aðgengi
- 2.6. Innviðir og mannvirki
 - 2.6.1. Landvarsla
 - 2.6.2. Byggingar
 - 2.6.3. Vegir og vegslóðar
 - 2.6.4. Stígar og gönguleiðir
 - 2.6.5. Skilti
 - 2.6.6. Sorp og sorpflokkun
- 2.7. Öryggismál
- 2.8. Fræðsla og kynning
- 2.9. Mönnuð og ómönnuð loftför
- 2.10. Rannsóknir og vöktun

3. MARKMIÐ, STEFNA OG LEIÐIR

- 3.1. Svæðisskipting
- 3.2. Náttúruminjar

- 3.3. Menningarminjar
- 3.4. Landnotkun
- 3.5. Aðgengi
- 3.6. Innviðir og mannvirki
- 3.7. Öryggismál
- 3.8. Fræðsla og kynning
- 3.9. Mönnuð og ómönnuð loftför
- 3.10. Rannsóknir og vöktun

VIÐAUKAR

Þá mun einnig fylgja stjórnunar- og verndaráætluninni sérstök aðgerðaáætlun til fimm ára en í henni verða tímasett markmið og aðgerðir fyrir friðlandið.

UMSJÓN MEÐ VERKEFNINU

Verkefnastjórn og ritstýring stjórnunar- og verndaráætlunarinnar mun vera í höndum fulltrúa Umhverfisstofnunar, en fulltrúar ábúenda, landeigenda og Vesturbyggðar munu taka virkan þátt í gerð hennar. Gert er ráð fyrir að haldnir verði nokkrir fundir á verktíma auk þess sem samskipti munu fara fram með tölvupóstum. Áhersla verður lögð á að funda í Vesturbyggð eða í gegnum fjarfundabúnað.

SAMRÁÐ OG UPPLÝSINGAGJÖF

Samráð og upplýsingagjöf er lykillinn að því að sátt skapist um stjórnunar- og verndaráætlun svæðanna. Gert er ráð fyrir að helstu hagsmunaaðilar verði upplýstir um gerð áætlunarinnar og stefnt er að því að birta reglulega upplýsingar á heimasíðu Umhverfisstofnunar um framgang vinnunnar.

Drög að stjórnunar- og verndaráætlun fyrir svæðið verða síðan auglýst til athugasemda fyrir almenning í sex vikur og þá gefst öllum kostur á að senda inn athugasemdir. Nánari upplýsingar um samráð má sjá í samráðsáætlun fyrir verkefnið.

VERK- OG TÍMAÁÆTLUN

Meginþættir verkefnisins eru:

1. Undirbúningur
2. Lýsing á svæðinu
3. Stefnumótun, markmið og aðgerðir.
4. Greining á aðgerðum
5. Kynningarferli
6. Úrvinnsla athugasemda
7. Útgáfa

1. áfangi: Undirbúningur.

Tími: september-október 2017

- Unnið að undirbúningi stjórnunar- og verndaráætlunarinnar.
- Óskað eftir tilnefningum í samstarfshóp og hann skipaður.
- Samstarfshópur fundar og lagðar línur fyrir áframhaldandi vinnu.
- Samráðsaðilar tilgreindir.
- Verk- og tímaáætlun lögð fram.
- Bréf send til samráðsaðila sem tilgreindir eru í samráðsáætlun.
- Upplýsingar settar á heimasíðu Umhverfisstofnunar.

Afurð: Tilbúin verk- og tímaáætlun og samráðsáætlun til birtingar á heimasíðu Umhverfisstofnunar. Samráðsaðilar upplýstir um að vinna við gerð áætlunarinnar sé hafin.

2. áfangi: Lýsing á svæðinu.

Tími: október - nóvember 2017

- Teknar verða saman bakgrunnslýsingar fyrir svæðið. Einnig verður tekið saman efni til birtingar á heimasíðu Umhverfisstofnunar.

Afurð: Drög að 1. og 2. kafla stjórnunar- og verndaráætlunarinnar auk ítarefnis.

3. áfangi: Stefnumótun, markmið og aðgerðir.

Tími: október 2017 - mars 2018

- Unnin drög að 3. kafla áætlunarinnar. Samstarfshópurinn mun vinna að stefnumótun svæðisins, setja fram markmið og aðgerðir. Unnið að hluta til samhliða áfanga 2.
- Unnin drög að kortum eftir þörfum.

Afurð: Drög að 3. kafla stjórnunar- og verndaráætlunarinnar og kort af svæðinu.

4. áfangi: Greining á aðgerðum.

Tími: október 2017 - mars 2018

- Þær aðgerðir sem lagðar voru til í 3. áfanga eru greindar, þeim forgangsraðað og sett tímamörk. Drög að aðgerðaáætlun unnin.
- Drög að áætlun í yfirllestur hjá Umhverfisstofnun.
- Unnið úr athugasemdum.

Afurð: Drög að aðgerðaáætlun.

5. áfangi: Kynningarferli í 6 vikur.

Tími: mars-apríl 2018

- Drög að stjórnunar- og verndaráætlun yfirfarin hjá Umhverfisstofnun.
- Drögin auglýst á heimasíðu Umhverfisstofnunar og sveitarfélagsins.
- Almennungi gefinn kostur á að leggja fram athugasemdir. Kynningarferlið stendur í 6 vikur.
- Bréf send til samráðsaðila og þeim bent á að kynningarferlið sé hafið.

6. áfangi: Úrvinnsla athugasemda, lokayfirllestur samstarfshóps, lokaafgreiðsla.

Tími: maí-júlí 2018.

- Unnið úr þeim athugasemdum sem berast í kynningarferlinu.
- Unnin greinargerð þar sem gerð er grein fyrir athugasemdum sem bárust á kynningartíma og þeim svarað.
- Afgreiðsla stjórnunar- og verndaráætlunar hjá Umhverfisstofnun.
- Lokafrágangur á áætlun og fylgiskjöllum, prófarkalestur.

Afurð: Lokaútgáfa stjórnunar- og verndaráætlunar. Einnig greinargerð.

7. áfangi: Útgáfa

Tími: ágúst 2018

- Stjórnunar- og verndaráætlun send umhverfis- og auðlindaráðherra til undirritunar.
- Stjórnunar- og verndaráætlun gefin út og birt á heimasíðu Umhverfisstofnunar og Vesturbyggðar.